

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **PROTECT GROUP, a. s.**, IČ: 274 32 513, se sídlem Svornosti 8/985, Praha 5, zast. JUDr. Ivanem Vávrou, advokátem, se sídlem Dlouhá 16, Litoměřice, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 9. 2013, č. j. 11 Ad 3/2012 – 43,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 17. 9. 2013, č. j. 11 Ad 3/2012 – 43, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 24. 11. 2011, č. j. 2011/69020-421, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení o žalobě a řízení o kasační stížnosti celkem 19 132 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Ivana Vávry, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 24. 11. 2011, č. j. 2011/69020-421, zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce hlavního města Prahy (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 23. 6. 2009, č. j. ABA-T-175/2008, kterým nebyl podle § 78

odst. 1 a 6 písm. b) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti (dále též „zákon o zaměstnanosti“), ve znění účinném do 31. 12. 2008 žalobkyni poskytnut příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením (dále též „příspěvek“) za 1. čtvrtletí roku 2008.

[2] V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný poukázal na § 78 odst. 1, 3, 4 a 6 písm. b) zákona o zaměstnanosti a uvedl, že kontrolou správního orgánu prvního stupně bylo zjištěno, že žalobkyně v rozhodném období zaměstnávala v průměrném přepočteném počtu celkem 22,22 zaměstnanců, z toho 2,02 zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením na základě uznání částečné invalidity nebo zdravotně znevýhodněnou osobou a 3 zaměstnance, kteří jsou osobami s těžším zdravotním postižením. Počet zaměstnanců se zdravotním postižením z celkového počtu zaměstnanců tak činil pouze 48,36 %. Zaměstnanec žalobkyně pan T. nemohl být považován za osobu zdravotně postiženou, neboť nebylo doloženo potvrzení trvání jeho invalidity. Z potvrzení České správy sociálního zabezpečení ze dne 28. 5. 2008 je totiž zřejmé, že panu T. byl od 1. 7. 2006 přiznán starobní důchod, a to rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 10. 5. 2007. Invalidita pana T. tak byla prokázána pouze do 31. 7. 2007, kdy skončila platnost posudku hodnotícího jeho dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. V době podání žádosti o příspěvek nedoložila žalobkyně žádné potvrzení, které by prokazovalo invaliditu pana T. po 31. 7. 2007. K odvolací námitce, v níž žalobkyně poukazovala na skutečnost, že po započtení proplacených přesčasů za zaměstnance se zdravotním postižením vychází počet zaměstnanců se zdravotním postižením na 55,75 %, žalovaný uvedl, že o důvodu nezapočtení přesčasů těchto zaměstnanců (jejich neproplacení) byla žalobkyně informována při kontrole provedené správním orgánem prvního stupně a doklady prokazující proplacení těchto přesčasů v září 2008 nebylo možné zohlednit s ohledem na § 82 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, jelikož žalobkyně tak mohla učinit již v rámci řízení před úřadem práce.

[3] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou, v níž nejprve zmínila, že v posuzované věci již jednou Městský soud v Praze rozhodl rozsudkem ze dne 14. 4. 2011, č. j. 10 Ad 1/2010 - 40, kterým zrušil původní rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 12. 2009, č. j. 2009/60681 - 424 a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Namítala, že žalovaný v nově vydaném rozhodnutí ze dne 24. 11. 2011, proti němuž směřuje tato žaloba, pouze pozměnil právní argumentaci a vypustil ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) zákona o zaměstnanosti, které nebylo účinné v době relevantní pro vydání jeho rozhodnutí, jinak však rozhodl stejným způsobem jako v minulosti. Poukázala na skutečnost, že správní orgány obou stupňů dospěly ke shodnému závěru, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro vyplacení příspěvku, protože její zaměstnanec K. T. není invalidním důchodcem, ale důchodcem starobním a na takovou osobu nelze podle ustanovení § 78 odst. 6 písm. b) zákona o zaměstnanosti (ve znění účinném od 1. 1. 2009, po novele provedené zákonem č. 479/2008 Sb.) příspěvek poskytnout. Předmětem řízení je však příspěvek za první čtvrtletí roku 2008. Pro toto období nebylo účinné znění ustanovení § 78 odst. 6 písm. b) zákona o zaměstnanosti ve znění výše uvedené novely. Podle žalobkyně tak správní orgány ve věci rozhodly podle právního předpisu, který v době, kdy o příspěvek žádala, vůbec neplatil. V této souvislosti žalobkyně zdůraznila, že o poskytnutí příspěvku za 1. čtvrtletí roku 2008 žádala dne 22. 4. 2008, tedy v době, kdy nebylo poskytování příspěvku při zaměstnávání osob se zdravotním postižením, které byly požiteli starobního důchodu, žádným

pokračování

zákonným předpisem zakázáno či omezeno. Žalobkyně i s přihlédnutím ke skutečnosti, že jí byl příspěvek poskytnut za období předcházející i následující prvnímu čtvrtletí roku 2008, o které se jedná v posuzované věci, setrvala na přesvědčení, že splnila veškeré zákonné podmínky pro to, aby jí byl poskytnut příspěvek za první čtvrtletí roku 2008. Podle žalobkyně správní orgány obou stupňů nesprávně aplikovaly právní předpis a jejich postup není v souladu se zákonem. S ohledem na výše uvedené navrhl, aby městský soud rozhodnutí žalovaného zrušil, věc mu vrátil k dalšímu řízení a uložil mu povinnost uhradit žalobkyni náklady řízení do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám jejího zástupce.

[4] Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 17. 9. 2013, č. j. 11 Ad 3/2012 – 43, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Městský soud poukázal na znění ustanovení § 78 odst. 1 a 6 písm. b) zákona o zaměstnanosti a skutečnost, že žádosti žalobkyně o poskytnutí příspěvku za první kalendářní čtvrtletí roku 2008 nebylo vyhověno proto, že v rozhodném období neprokázala zdravotní postižení u svého zaměstnance K. T. Žalobkyně nepředložila rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení či potvrzení o tom, že jmenovaný zaměstnanec je osobou zdravotně znevýhodněnou ve smyslu § 67 odst. 2 písm. c) zákona o zaměstnanosti, vydané na základě posudku lékaře okresní správy sociálního zabezpečení, když ze spisového materiálu vyplývá, že platnost dokladu (posudku) hodnotícího dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pana T. byla časově ohraničena do konce roku 2007. Ze zákona o zaměstnanosti podle městského soudu vyplývá, že zdravotní postižení osoby musí být pro potřeby poskytovaných příspěvků prokázána zákonem stanoveným a předepsaným dokladem. Tak tomu však v posuzované věci nebylo.

[5] Konstatování žalovaného, že se pan K. T. stal starobním důchodcem, označil městský soud za nadbytečné. Z odůvodnění rozhodnutí, v němž žalovaný mimo jiné zdůraznil, že bylo postupováno podle zákona o zaměstnanosti ve znění platném a účinném do dne 31. 12. 2008, je totiž podle názoru městského soudu zřejmé, že skutečným důvodem pro neposkytnutí příspěvku žalobkyni bylo neprokázání zdravotního postižení pana T. příslušným dokladem.

[6] Městský soud dále zmínil, že okruh otázek, které je lékař okresní správy sociálního zabezpečení povinen zodpovědět v případě posouzení zdravotního stavu posuzované osoby pro přiznání mimořádných výhod, se liší od otázek, které řeší ve smyslu ustanovení § 67 odst. 2 písm. c) zákona o zaměstnanosti pro uznání osoby zdravotně znevýhodněné. Za zdravotně znevýhodněnou osobu se považuje fyzická osoba, která má zachovanou schopnost vykonávat soustavné zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost, ale její schopnost být pracovní začleněna, vykonávat dosavadní povolání nebo využít dosavadní kvalifikaci či kvalifikaci získat, jsou podstatně omezeny z důvodu jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. V obou případech je předpokladem uznání dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, nicméně i osoba, která byla pro přiznání mimořádných výhod uznána těžce zdravotně postiženou v I. stupni, nemusí být uznána bez dalšího osobou zdravotně znevýhodněnou pro účely pracovních předpisů, a to zejména za situace, kdy půjde o osobu vykonávající především duševní práci.

[7] Z uvedených důvodů dospěl městský soud k závěru, že správním orgánům obou stupňů nelze vytknout, že v posuzované věci nepovažovaly za splněné prokázání pana K. T. jako osoby zdravotně znevýhodněné. Zákon o zaměstnanosti totiž striktně vyžaduje,

aby zdravotní postižení zaměstnance bylo doloženo příslušným potvrzením nebo rozhodnutím. Důkazní břemeno proto zůstává v tomto směru především na osobě se zdravotním postižením, potažmo na zaměstnavateli, tedy v daném případě na žalobkyni. Ustanovení § 67 odst. 5 zákona o zaměstnanosti je v tomto směru zcela jednoznačné. Za situace, kdy žalobkyně takové potvrzení nebo rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení ani rozhodnutí úřadu práce o statusu pana T., jakožto osoby zdravotně znevýhodněné nepředložila, postupovaly správní orgány správně, když zamítly žádost žalobkyně o příspěvek za předmětné období.

[8] Ohledně argumentace žalobkyně, že při započtení přesčasů, odpracovaných zaměstnanci žalobkyně se zdravotním postižením v rozhodném období, by zákonné podmínky pro přiznání příspěvku splnila i bez započítání pana K. T. mezi zaměstnance se zdravotním postižením, se soud zcela ztotožnil s názorem žalovaného, že tato námitka byla žalobkyní vznesena až v rámci podaného odvolání a jejímu věcnému posouzení brání ustanovení § 82 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Další důvod pro závěr o nedůvodnosti této námitky podle městského soudu spočívá v tom, že přímo z ustanovení § 78 odstavce 1 zákona o zaměstnanosti vyplývá, že příspěvek se poskytuje v případě splnění podmínky 50 % osob se zdravotním postižením z celkového počtu zaměstnanců, tedy poskytnutí příspěvku se váže k počtu osob zaměstnanců a nikoli k jimi odpracovaným hodinám.

[9] Městský soud nepřisvědčil ani námitce, že v kalendářních obdobích předcházejících a následujících prvnímu čtvrtletí roku 2008 byl žalobkyni předmětný příspěvek poskytnut. Shledal totiž, že pro období předcházející (poslední čtvrtletí roku 2007) trvala platnost posudku pana K. T. a dále, že pro posouzení splnění zákonem stanovených podmínek jsou rozhodující údaje z každého konkrétně a samostatně posuzovaného období.

[10] Proti tomuto rozsudku Městského soudu v Praze podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) včas kasační stížnost z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), v níž uplatnila obdobné námitky i argumentaci jako v žalobě a navrhla, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 17. 9. 2013, č. j. 11 Ad 3/2012 – 43 zrušil, věc mu vrátil k dalšímu řízení a uložil žalovanému povinnost zaplatit stěžovateli náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

[11] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti nejprve zrekapituloval dosavadní vývoj věci. Poté uvedl, že jeho rozhodnutí neaplikovalo § 78 odst. 6 písm. b) zákona o zaměstnanosti ve znění po novele provedené zákonem č. 479/2008 Sb., která nabyla účinnosti dne 1. 1. 2009. Dle čl. IV odst. 5 zákona č. 479/2008 Sb., platí, že poskytování příspěvku za čtvrté kalendářní čtvrtletí roku 2008 se řídí právními předpisy účinnými ke dni 31. 12. 2008. Na posuzovanou věc se tedy tato novela nevztahuje. Podle žalovaného tak nelze přisvědčit ani argumentaci stěžovatelky, že správní orgány postupovaly podle právního předpisu, který v dané době neplatil. Žalovaný poukázal na výsledky kontroly stěžovatelky a uvedl, že pan T. nemohl být považován za osobu zdravotně postiženou, neboť nebylo doloženo potvrzení o trvání jeho invalidity. Ta byla prokázána pouze do 31. 7. 2007, kdy skončila platnost posledního posudku. V době podání žádosti o příspěvek však stěžovatelka nepředložila žádné potvrzení, které by prokazovalo invaliditu pana T. po 31. 7. 2007. K tomu, že poukázal na přiznání starobního důchodu panu T., žalovaný uvedl, že

pokračování

tato skutečnost nijak neovlivnila posouzení nároku stěžovatelky na příspěvek. Na základě výše uvedeného žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

II.

Posouzení kasační stížnosti

[12] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná a stěžovatelka je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupena advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[13] Stěžovatelka se v kasační stížnosti dovolává důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[14] Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení by muselo spočívat v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní předpis, popř. je sice aplikován správný právní předpis, ale tento je nesprávně vyložen.

[15] Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat pouze z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

[16] Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[17] Kasační stížnost je důvodná.

[18] Podle § 78 odst. 1 zákona o zaměstnanosti, věty první, ve znění účinném do 31. 12. 2008, *zaměstnavateli zaměstnávajícímu více než 50 % osob se zdravotním postižením z celkového počtu svých zaměstnanců se poskytuje příspěvek na podporu zaměstnávání těchto osob.*

[19] Podle odst. 2 tohoto ustanovení, *příspěvek náleží zaměstnavateli měsíčně ve výši skutečně vynaložených mzdových nákladů na zaměstnance, který je osobou se zdravotním postižením, včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, které zaměstnavatel za sebe odvedl z*

vyměřovacího základu tohoto zaměstnance, nejvýše však a) 9 000 Kč za každou zaměstnanou osobu s těžším zdravotním postižením [§ 67 odst. 2 písm. a)], b) 6 500 Kč za každou jinou zaměstnanou osobu se zdravotním postižením [§ 67 odst. 2 písm. b) a c)].

[20] Podle odst. 6 téhož ustanovení, úřad práce vydá rozhodnutí o

- a) poskytnutí příspěvku, pokud zaměstnavatel splňuje podmínky pro poskytnutí příspěvku uvedené v odstavcích 1 a 3 a není účinná dohoda o poskytování některého z příspěvků uvedených v odstavci 5,
- b) neposkytnutí příspěvku, pokud nejsou splněny podmínky uvedené v písmenu a),
- c) neposkytnutí části příspěvku ve výši odpovídající mzdovým nákladům včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění těch zaměstnanců, u kterých zaměstnavatel nedoloží, že jsou osobami se zdravotním postižením; současně musí být splněny podmínky uvedené v písmenu a).

[21] Podle odst. 9 téhož ustanovení, pro zjištění splnění podmínky zaměstnávání více než 50 % osob se zdravotním postižením na celkovém počtu zaměstnanců podle odstavce 1 je rozhodný průměrný přepočtený počet zaměstnanců za kalendářní čtvrtletí.

[22] Ustanovení § 78 odst. 10 zákona o zaměstnanosti pak stanoví, že způsob výpočtu průměrného přepočteného počtu zaměstnanců a zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením, za kalendářní čtvrtletí stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

[23] Tímto prováděcím předpisem je vyhláška č. 518/2004 Sb., podle jejíhož § 11 odst. 2 průměrný čtvrtletní přepočtený počet zaměstnanců se zjišťuje jako podíl celkového počtu skutečně odpracovaných hodin těmito zaměstnanci v daném čtvrtletí, zvýšeného o neodpracované hodiny

- a) v důsledku dočasné pracovní neschopnosti, za kterou je poskytováno nemocenské,
- b) v důsledku čerpání dovolené na zotavenou,
- c) z důvodu překážek v práci na straně zaměstnavatele,
- d) z důvodu překážek v práci na straně zaměstnance, pokud se jedná o překážky, při kterých má zaměstnanec nárok na náhradu mzdy,
- e) v důsledku ošetřování nemocného člena rodiny, za které náleží podpora při ošetřování člena rodiny, a celkové stanovené týdenní pracovní doby bez svátků připadající v daném čtvrtletí na jednoho zaměstnance pracujícího po stanovenou týdenní pracovní dobu.

[24] Podle § 12 této vyhlášky, pro účely splnění podmínky zaměstnávání více než 50 % zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením, se průměrný přepočtený počet těchto zaměstnanců zjišťuje podle § 11; každý zaměstnanec, který je osobou s těžším zdravotním postižením, se započítává třikrát.

[25] Podle § 13 uvedené vyhlášky, při stanovení průměrného přepočteného počtu zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením, a průměrného přepočteného počtu zaměstnanců, kteří jsou osobami s těžším zdravotním postižením, na které je poskytován příspěvek, se postupuje podle § 11.

[26] Stěžovatelka v kasační stížnosti v první řadě namítala, že žalovaný v rozhodnutí ze dne 24. 11. 2011, které je předmětem soudního přezkumu v posuzované věci, pouze

pokračování

pozměnil právní argumentaci a vypustil ustanovení § 78 odst. 6 písm. b) zákona o zaměstnanosti ve znění účinném od 1. 1. 2009, jinak však rozhodl stejným způsobem jako v minulosti. Stěžovatelka tedy touto námitkou žalovanému především vytýká, že své rozhodnutí opřel o stejné důvody jako ve svém předchozím rozhodnutí ze dne 7. 12. 2009. Tak tomu však není, neboť žalovaný v nyní přezkoumávaném rozhodnutí argumentoval tím, že stěžovatelka neprokázala splnění zákonných podmínek pro poskytnutí příspěvku na zaměstnávání osob se zdravotním postižením, jelikož počet zaměstnanců se zdravotním postižením z celkového počtu jejích zaměstnanců činil pouze 48,36 %, kdežto v předchozím rozhodnutí ze dne 7. 12. 2009, č. j. 2009/60681-424, které bylo zrušeno rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 14. 4. 2011, č. j. 10 Ad 1/2010 – 40, argumentoval tím, že panu K. T. byl od 1. 7. 2006 přiznán starobní důchod a nelze jej tudíž zahrnout mezi zaměstnance se zdravotním postižením. Žalovaný sice v nyní přezkoumávaném rozhodnutí opět zmínil skutečnost, že panu T. byl přiznán starobní důchod, z obsahu odůvodnění je však zřejmé, že žalovaný tuto skutečnost pouze konstatoval, dále ji neargumentoval a neopírá o ni ani výrok rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně pak ve svém rozhodnutí osobu pana T. vůbec nezmiňuje a argumentuje pouze tím, že počet zaměstnanců stěžovatelky se zdravotním postižením z celkového počtu zaměstnanců činí pouze 48,36 % a stěžovatelka tak nesplňuje podmínky pro poskytnutí příspěvku. Důvodná tudíž není ani námitka stěžovatelky, podle které správní orgány obou stupňů dospěly ke shodnému závěru, že stěžovatelka nesplňuje podmínky pro vyplacení příspěvku, protože její zaměstnanec K. T. není invalidním důchodcem, ale důchodcem starobním.

[27] Nejvyšší správní soud dodává, že pana T. skutečně nebylo možné v prvním čtvrtletí 2008 zahrnout mezi zaměstnance se zdravotním postižením, neboť z potvrzení České správy sociálního zabezpečení ze dne 28. 5. 2008 založeného ve správním spisu je zřejmé, že posudek hodnotící jeho dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav (pan T. byl posouzen jako plně invalidní) platil do 31. 7. 2007, přičemž další kontrola jeho zdravotního stavu již provedena nebyla, jelikož panu T. byl rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 10. 5. 2007 přiznán od 1. 7. 2006 starobní důchod. Stěžovatelka nedoložila žádný doklad dosvědčující, že pan T. byl v prvním čtvrtletí roku 2008 uznán orgánem sociálním zabezpečení částečně či plně invalidním, popřípadě zdravotně znevýhodněným [§ 67 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona o zaměstnanosti]. Pana T. tudíž v prvním čtvrtletí roku 2008 již nebylo možné zahrnout mezi zaměstnance stěžovatelky se zdravotním postižením.

[28] Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkou stěžovatelky, podle které správní orgány ve věci rozhodly podle právního předpisu, který v době, kdy o příspěvek žádala, nebyl platný ani účinný. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného vyplývá, že aplikoval ustanovení § 78 odst. 6 písm. b) zákona o zaměstnanosti ve znění účinném do 31. 12. 2008, podle kterého *Úřad práce vydá rozhodnutí o neposkytnutí příspěvku, pokud nejsou splněny podmínky uvedené v písmenu a)*, nikoli totéž ustanovení ve znění účinném od 1. 1. 2009 po novele provedené zákonem č. 479/2008, podle kterého *příspěvek nelze poskytovat na zaměstnance se zdravotním postižením za čtvrtletí, ve kterém byl zaměstnanec, který je osobou se zdravotním postižením, poživatel starobního důchodu*. Podle čl. IV. odst. 5 zákona č. 479/2008 Sb., se poskytování příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením za čtvrté kalendářní čtvrtletí roku 2008 řídí právními předpisy účinnými ke dni 31. 12. 2008. V posuzované věci se jedná o žádost stěžovatelky o příspěvek za první čtvrtletí roku 2008, tj. čtvrtletí předcházející čtvrtému kalendářnímu čtvrtletí téhož roku a

tím spíše tak musí být žádost stěžovatelky posuzována podle zákona o zaměstnanosti ve znění účinném do 31. 12. 2008. Žalovaný, stejně jako správní orgán prvního stupně tak učinily, a je tudíž zřejmé, že přisvědčit nelze ani této námitce stěžovatelky. Z výše uvedeného vyplývá také nedůvodnost další námitky stěžovatelky, v níž poukázala na skutečnost, že o poskytnutí předmětného příspěvku za 1. čtvrtletí roku 2008 žádala dne 22. 4. 2008, tedy v době, kdy nebylo poskytování příspěvku při zaměstnávání osob se zdravotním postižením, které byly poživateli starobního důchodu, žádným zákonným předpisem zakázáno či omezeno, neboť zákon č. 479/2008 Sb., který toto ustanovení do zákona o zaměstnanosti zavedl, nabyl účinnosti až k 1. 1. 2009.

[29] Nejvyšší správní soud se naproti tomu ztotožnil s námitkami stěžovatelky, v nichž uvedla, že i bez zohlednění zdravotního postižení pana T. splnila zákonné podmínky pro to, aby jí byl poskytnut příspěvek za první čtvrtletí roku 2008, tj. 50% osob se zdravotním postižením z celkového počtu zaměstnanců stěžovatelky a namítala, že správní orgány obou stupňů nesprávně aplikovaly právní předpis a jejich postup není v souladu se zákonem.

[30] V posuzované věci správní orgány obou stupňů i městský soud dospěly k závěru, že stěžovatelka nesplnila podmínku pro přiznání příspěvku zakotvenou v § 78 odst. 1 zákona o zaměstnanosti, podle které je pro přiznání příspěvku nutné, aby zaměstnavatel zaměstnával více než 50 % osob se zdravotním postižením z celkového počtu svých zaměstnanců. Pro splnění uvedené podmínky je rozhodný průměrný přepočtený počet zaměstnanců za kalendářní čtvrtletí (§ 78 odst. 9 zákona o zaměstnanosti), který se podle § 11 odst. 2 vyhl. č. 518/2004 Sb. zjišťuje jako podíl celkového počtu skutečně odpracovaných hodin těmito zaměstnanci v daném čtvrtletí, zvýšeného o neodpracované hodiny z důvodů uvedených pod písm. a) až e) téhož ustanovení a celkové stanovené týdenní pracovní doby bez svátků připadající v daném čtvrtletí na jednoho zaměstnance pracujícího po stanovenou týdenní pracovní dobu. Z výše uvedeného vyplývá, že při stanovení rozhodného průměrného přepočteného počtu zaměstnanců za kalendářní čtvrtletí je třeba zohlednit také odpracované přesčasy, neboť ty bezesporu spadají pod pojem skutečně odpracované hodiny, jak na to ostatně upozornila stěžovatelka již v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

[31] Správní orgány však takto nepostupovaly, neboť správní orgán prvního stupně při stanovení podílu zaměstnanců se zdravotním postižením z celkového počtu zaměstnanců stěžovatelky jimi odpracované a stěžovatelkou již v řízení před správním orgánem prvního stupně uplatněné přesčasové hodiny ve svém rozhodnutí nezohlednil, přičemž tento svůj postup nijak nezdůvodnil, ani se o přesčasech odpracovaných těmito zaměstnanci nezmínil. V odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně stěžovatelka namítala, že zaměstnancům s těžkým zdravotním postižením (K., S. a V.), kteří odpracovali za 1. čtvrtletí roku 2008 celkem 1 792 hodin, proplatila přesčasy v září 2008 a po provedení přepočtu vychází průměrný přepočtený počet jejich zaměstnanců se zdravotním postižením za toto čtvrtletí na 55,75 % a splňovala tudíž podmínky pro přiznání předmětného příspěvku. Žalovaný tuto odvolací námitku zamítl s odůvodněním, že o nemožnosti důvodu zápočtu přesčasů byla stěžovatelka informována při kontrole provedené správním orgánem prvního stupně a doklady prokazující jejich proplacení (přiložené až k odvolání) nebylo možné s ohledem na § 82 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb.,

pokračování

správní řád zohlednit, jelikož stěžovatelka tak mohla učinit již v rámci řízení před správním orgánem prvního stupně.

[32] Důvody, pro které správní orgány nezohlednily při výpočtu podílu osob se zdravotním postižením přesčasy odpracované shora uvedenými zaměstnanci stěžovatelky, však podle názoru Nejvyššího správního soudu neobstojí. Správní orgán prvního stupně patrně vycházel ze Záznamu o výsledku kontrolního šetření, v němž je uvedeno, že „v rozpisu mzdového údaje odpracovaných hodin předloženého dne 18. 7. 2008 jsou uvedeny přesčasové hodiny, které nemohly být započteny do průměrného přepočteného počtu zaměstnanců i do procenta plnění z důvodu nevykázání jejich proplacení.“ Je tak zřejmé, že správní orgán prvního stupně si byl vědom toho, že při stanovení rozhodného průměrného přepočteného počtu zaměstnanců se zdravotním postižením se s ohledem na § 11 odst. 2 vyhl. č. 518/2004 Sb., započítávají také hodiny odpracované přesčas. V odůvodnění svého rozhodnutí se však k této otázce již vůbec nevyjádřil. Požadavek správního orgánu prvního stupně na proplacení přesčasových hodin, vyplývající z již zmíněného Záznamu o výsledku kontrolního šetření má patrně oporu v § 78 odst. 2 věty první zákona o zaměstnanosti, podle které *příspěvek náleží zaměstnavateli měsíčně ve výši skutečně vynaložených mzdových nákladů na zaměstnance, který je osobou se zdravotním postižením*. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že je třeba rozlišovat mezi zjišťováním nároku na příspěvek, kdy prováděcí vyhláška k výpočtu výslovně uvádí, že je nutné vyjít ze *skutečně odpracovaných hodin*, tj. včetně přesčasových hodin i případně dosud neproplacených (srov. § 11 odst. 2 vyhlášky č. 518/2004 Sb.), a na druhé straně výpočet výše příspěvku, při kterém se naopak zohledňují pouze *skutečně vynaložené mzdové náklady*, tj. (dosud) neproplacené přesčasové hodiny nejsou při výpočtu výše příspěvku nijak relevantní. Toto rozlišování je logické vzhledem k právní úpravě proplácení přesčasových hodin dle zákoníku práce. Podle § 114 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, *za dobu práce přesčas přísluší zaměstnanci mzda, na kterou mu vzniklo za tuto dobu právo (dále jen "dosažená mzda"), a příplatek nejméně ve výši 25 % průměrného výdělku, pokud se zaměstnavatel se zaměstnancem nedohodli na poskytnutí náhradního volna v rozsahu práce konané přesčas místo příplatku*, přičemž podle odst. 2 téhož ustanovení, *neposkytne-li zaměstnavatel zaměstnanci náhradní volno v době 3 kalendářních měsíců po výkonu práce přesčas nebo v jinak dohodnuté době, přísluší zaměstnanci k dosažené mzdě příplatek podle odstavce 1*. Zatímco tedy zákon o zaměstnanosti stanoví v § 78 odst. 3 zákona o zaměstnanosti lhůtu jednoho měsíce od skončení kalendářního čtvrtletí pro uplatnění práva na příspěvek, zákoník práce stanoví pro vypořádání nároků z odpracované práce přesčas lhůtu 3 měsíců. V případě, že zaměstnavatel v období po uplatnění žádosti zaměstnanci odpracované přesčasy „proplatí“ příplatkem dle § 114 odst. 1 zákoníku práce, jde o mzdové náklady uplatnitelné případně v rámci žádosti o kalendářní čtvrtletí, v němž byl tento příplatek vyplacen. Pokud naopak zaměstnanci se zdravotním postižením poskytne náhradní volno, pak se ve čtvrtletí, v němž bylo toto volno čerpáno, příslušným způsobem snižuje počet skutečně odpracovaných hodin pro zjištění nároku na příspěvek. Pokud by bylo (např. následnou kontrolou) zjištěno, že zaměstnavatel vykazuje fiktivní přesčasové hodiny zaměstnanců se zdravotním postižením, které nejsou v souladu se zákoníkem práce vypořádány, pak by se jednalo o příspěvek vyplacený neprávem podle § 78 odst. 9 zákona o zaměstnanosti, který by zaměstnavatel musel odvést zpět do státního rozpočtu. To však zjevně není případ stěžovatelky, která, jak bylo prokázáno, v zákonné

tříměsíční lhůtě vykázané přesčasy zaměstnancům řádně proplatila (a to ještě před vydáním rozhodnutí správního orgánu prvního stupně).

[33] Nejvyšší správní soud se neztotožnil ani s argumentací žalovaného (s níž se ztotožnil také městský soud), který odvolací námitku stěžovatelky týkající se proplacených přesčasů zamítl s odůvodněním, že doklady prokazující jejich proplacení přiložené až k odvolání nebylo možné s ohledem na § 82 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád zohlednit, jelikož stěžovatelka tak mohla učinit již v rámci řízení před správním orgánem prvního stupně. Jak vyplývá z dokladů založených ve správním spisu (např. ze zmíněného Záznamu o výsledku kontrolního šetření), stěžovatelka uplatňovala odpracované přesčasové hodiny již v řízení před správním orgánem prvního stupně. Podle názoru Nejvyššího správního soudu však v případě této odvolací námitky stěžovatelky nebyl dán důvod k postupu podle § 82 odst. 4 správního řádu, podle kterého *k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, se přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve*. Otázku započtení přesčasů při stanovení rozhodného průměrného přepočteného počtu zaměstnanců se zdravotním postižením nelze tudíž považovat za novou skutečnost, či návrh na provedení nového důkazu ve smyslu § 82 odst. 4 správního řádu.

[34] Správní orgány obou stupňů i městský soud tak pochybily, pokud při posouzení věci nepřihlédly k přesčasům odpracovaným zaměstnanci stěžovatelky s těžkým zdravotním postižením, které je třeba zohlednit při výpočtu průměrného přepočteného počtu zaměstnanců. Z výše uvedeného je dále zřejmé, že závěr městského soudu, podle kterého z ustanovení § 78 odstavce 1 zákona o zaměstnanosti vyplývá, že poskytnutí příspěvku se váže k počtu osob zaměstnanců a nikoli k jimi odpracovaným hodinám není zcela správný. Podle § 78 odst. 9 zákona o zaměstnanosti se totiž průměrný přepočtený počet zaměstnanců za kalendářní čtvrtletí, který je rozhodný pro zjištění splnění podmínky zaměstnávání více než 50% osob se zdravotním postižením podle § 78 odst. 1 téhož zákona vypočítává podle celkového počtu jimi skutečně odpracovaných (tedy i přesčasových) hodin (§ 11 odst. 2 vyhlášky č. 518/2004 Sb.).

[35] S ohledem na tuto skutečnost Nejvyšší správní soud dále uvádí, že správní orgán prvního stupně nezvolil správný postup při výpočtu podílu zaměstnanců se zdravotním postižením na celkovém počtu zaměstnanců. Po započtení přesčasů totiž logicky vychází jinak také rozhodný průměrný přepočtený počet zaměstnanců stěžovatelky s těžkým zdravotním postižením v prvním čtvrtletí roku 2008, což má vliv na výši podílu zaměstnanců stěžovatelky se zdravotním postižením. V prvním čtvrtletí roku 2008 činila zákonná 8 hodinová pracovní doba celkem 504 hod (176 hod. v lednu, 168 hod. v únoru a 160 hod. v březnu). Z evidence docházky předložené stěžovatelkou, jež je založena ve správním spisu, vyplývá, že tři zaměstnanci stěžovatelky s těžkým zdravotním postižením (K., S. a V.) v tomto období i s přesčasy odpracovali celkem 1792 hodin. Průměrný přepočtený počet zaměstnanců s těžkým zdravotním postižením v tomto čtvrtletí tak činí nikoli 3 ale 3,56 ($1792/504 = 3,56$ – zaokrouhлено na dvě desetinná místa). Je tudíž nutné také o 0,56 zvýšit celkový počet zaměstnanců stěžovatelky, který proto není 23,24 ale 23,80. Správní orgán prvního stupně tak měl při výpočtu počtu zaměstnanců se zdravotním postižením z celkového počtu zaměstnanců stěžovatelky postupovat nikoli

pokračování

podle vzorce $100 \times (2,24 + 3 \times 3,00) / 23,24$ (takto žalovaným nesprávně kalkulovaný podíl činí 48,36%) ale podle vzorce $100 \times (2,24 + 3 \times 3,56) / 23,80$ (takto správně vypočtený podíl činí 54,29 % zaměstnanců se zdravotním postižením). Výsledky jsou v obou případech uvedeny zaokrouhleně na dvě desetinná místa.

[36] V této souvislosti si Nejvyšší správní soud povšiml, že žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí vycházel při stanovení podílu zaměstnanců se zdravotním postižením z celkového počtu zaměstnanců stěžovatelky částečně z jiných číselných údajů než správní orgán prvního stupně. Žalovaný totiž uvedl, že stěžovatelka v rozhodném období zaměstnávala v průměrném přepočteném počtu celkem 22,22 zaměstnanců, z toho 2,02 zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením a 3 zaměstnance, kteří jsou osobami s těžším zdravotním postižením. Správní orgán prvního stupně naproti tomu ve svém rozhodnutí vycházel z toho, že stěžovatelka v rozhodném období zaměstnávala v průměrném přepočteném počtu celkem 23,24 zaměstnanců, z toho 2,24 zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením a 3 zaměstnance, kteří jsou osobami s těžším zdravotním postižením. V odůvodnění rozhodnutí žalovaného tento rozdíl není nijak vysvětlen. Nejvyšší správní soud nicméně nepovažoval za nutné se touto diskrepancí podrobněji zabývat, neboť nemá vliv na posouzení věci. Při použití číselných údajů uváděných žalovaným a zohlednění přesčasových hodin odpracovaných zaměstnanci stěžovatelky s těžkým zdravotním postižením, by totiž počet zaměstnanců se zdravotním postižením z celkového počtu zaměstnanců po zaokrouhlení na dvě desetinná místa činil 55,75 % [$100 \times (2,02 + 3 \times 3,56) / 22,78$] a je tudíž zjevné, že stěžovatelka v každém případě zaměstnávala více než 50 % (54,29 % či dokonce 55,75 %) osob se zdravotním postižením z celkového počtu svých zaměstnanců a splnila tak podmínku pro poskytnutí příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením stanovenou v § 78 odst. 1 zákona o zaměstnanosti. Opačný závěr městského soudu i správních orgánů obou stupňů, tj. že stěžovatelka tuto podmínku nesplnila, proto není správný.

[37] S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že v projednávané věci měl Městský soud v Praze rozhodnutí žalovaného zrušit podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. pro vadu řízení spočívající v tom, že skutkový stav, který vzal za základ napadeného rozhodnutí je v rozporu s obsahem spisu. Jelikož tak městský soud neučinil, je naplněn důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., což má za následek nutnost zrušit jak napadený rozsudek městského soudu, tak i napadené rozhodnutí žalovaného správního orgánu a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.].

[38] Žalovaný v dalším řízení bude vycházet z toho, že v posuzované věci je třeba při stanovení rozhodného průměrného přepočteného počtu zaměstnanců zohlednit přesčasy odpracované zaměstnanci stěžovatelky s těžkým zdravotním postižením v prvním čtvrtletí roku 2008, po jejichž započtení stěžovatelka splnila podmínku stanovenou v § 78 odst. 1 zákona o zaměstnanosti, neboť zaměstnávala více než 50 % osob se zdravotním postižením z celkového počtu svých zaměstnanců.

[39] Tímto právním názorem Nejvyššího správního soudu je žalovaný v dalším řízení podle § 78 odst. 5 ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. vázán.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[40] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil kasační stížností napadený rozsudek Městského soudu v Praze. Věc mu však nevrátil k dalšímu řízení, neboť podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. současně zrušil žalobou napadené rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 24. 11. 2011, č. j. 2011/69020-421. Podle § 78 odst. 4 s. ř. s. se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení.

[41] Podle § 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s., *rozhodl-li Nejvyšší správní soud současně o odmítnutí návrhu, zastavení řízení, o postoupení věci nebo způsobem podle odstavce 2, rozhodne i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu.*

[42] O náhradě nákladů řízení před Městským soudem v Praze a řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že stěžovatelka má vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložila, neboť měla ve věci plný úspěch (§ 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s.). Náhrada nákladů řízení je tvořena zaplaceným soudním poplatkem za žalobu ve výši 3000 Kč a za kasační stížnost ve výši 5000 Kč, celkem tedy 8000 Kč. Stěžovatelka byla v řízení zastoupena zástupcem JUDr. Ivanem Vávrou, advokátem, proto k náhradě nákladů řízení patří rovněž odměna a hotové výdaje tohoto zástupce. V řízení před městským soudem má stěžovatelka právo na náhradu odměny za právní zastupování za jeden úkon právní služby jejího zástupce (podání žaloby dne 5. 2. 2012) ve výši 2.100 Kč [§ 11 odst. 1 písm. a) a d), § 9 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění do 31. 12. 2012] a za jeden úkon dle citovaných předpisů ve znění účinném po 1. 1. 2013 (účast na soudním jednání konaném u městského soudu dne 17. 9. 2013) ve výši 3.100 Kč. Náhrady ostatních nákladů v řízení před krajským soudem se stěžovatelka dle svého prohlášení zaznamenaného v protokolu ze soudního jednání výslovně vzdala. V řízení o kasační stížnosti má stěžovatelka právo na náhradu odměny za právní zastoupení za jeden úkon právní služby jejího zástupce (podání kasační stížnosti dne 18. 10. 2013) ve výši 3.100 Kč [§ 11 odst. 1 písm. d), § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění od 1. 1. 2013]. Stěžovatelce tak náleží náhrada odměny jejího právního zástupce ve výši 8 300 Kč. Dále stěžovatelce náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), tj. celkem 900 Kč. Protože zástupce stěžovatelky doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se náhrada nákladů o příslušnou zákonnou sazbu této daně (21 %) vypočtenou z přiznané odměny a náhrady hotových výdajů, v daném případě tedy o částku 1 932 Kč. Celkem tedy je povinen žalovaný uhradit stěžovatelce na nákladech řízení částku 19 132 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám jejího právního zástupce.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. ledna 2014

pokračování

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu